

RIJEČ UREDNIŠTVA

POVODOM 120. OBLJETNICE

Ovoga 20. listopada obilježit ćemo dvije obljetnice, 120 godina od izgradnje Šumarskoga doma i početka visokoškolske šumarske nastave u Hrvatskoj, upravo u Šumarskome domu. Naime, toga dana 20. listopada 1898. godine počela je s radom Šumarska akademija u sklopu tadašnjeg Mudrošlovnog (Filozofskog) fakulteta, kao četvrta visokoškolska ustanova Sveučilišta u Zagrebu. Time je Hrvatsko šumarsko društvo ostvarilo još jedan temeljni cilj, nakon dovođenja u Hrvatsku više šumarske nastave (Gospodarsko šumarsko učilište u Križevcima 1860. god. te početak tiskanja svoga znanstveno-stručnoga i staleškoga glasila Šumarski list 1877. god.). Za poznавanje i gospodarenje najsloženijim ekosustavom – šumom, potreban je visokostručni kadar, geslo je tadašnje politike (sugestija Marije Terezije), koje je putem Hrvatskoga šumarskoga društva ostvareno. Za razliku od današnje politike tada je šumarstvu i šumi dano tako vidno mjesto, koje mu po značaju i pripada. Gospodariti po načelu potrajanosti na gotovo polovici (47 %) kopnene površine Hrvatske zahtijeva drukčiji pristup šumi i šumarstvu u odnosu na današnji. Ponajprije, šumi treba vratiti protuvrijednost koju ona pruža. Ona je danas za mnoge neprepoznata, a nju Hrvatsko šumarsko društvo kao predstavnik objedinjene struke (šumarskoga obrazovanja, prakse i znanosti) neprestano ističe. Sa žaljenjem ističemo da resorni ministar do danas, unatoč molbi, nije našao za shodno primiti na razgovor rukovodstvo Hrvatskoga šumarskoga društva i informirati se o problemima dijela rezora kojega pokriva, i to na stručnoj, a ne političkoj razini. Baš nas interesira koliki će značaj dati obilježavanju spomenutih obljetnica?

Ostavit ćemo politiku i prelistati dvadeset prvo godište (ili tečaj kako piše) Šumarskoga lista i spomenuti samo neke značajnije napise iz davne 1898. god. Ponajprije treba istaknuti da je glavni urednik bio Josip Kozarac, državni nadšumar iz Vinkovaca, a časopis je tiskan u 12 brojeva.

Milan Tordony, kr. šumar polemizira na temu Preborna šuma – primjeri iz Šumarije Fužine – zagovara normalnost sastojine kojoj se gospodarenjem nastojimo približiti – cilj je potrajanje dobivati prihod, što je ovisno o strukturi sastojina. Tekst i rasprava poznatog nam A. Kerna naslovljen je

na temu „Uređivanje prebornih sastojina“. Gašo Vac, krapinski šumar piše „Šume i šumsko gospodarenje u Donjo Miholjačkom kotaru“ općenito, a potom o vlastelinskim i o šumama zemljinih zajednica, posebice hrastovim šumama. Na temu „Kasni (pozni) hrast (*Quercus pedunculata var. tardisima* Simonkai), glavni urednik Josip Kozarac najavljuje dvije rasprave koje slijede: kr. ugarskog nadšumara Ivana Földesa i W. Nikodema šumarskog upravitelja Turn-Taxisa u Lekeniku.

S. Partaš piše na temu „O lugarnicama i lugarskim tečajevima; Aus dem Walde i vin H. Burckhardt u nastavcima o zaštitnom drveću: a) za zaštitu tla, b) za zaštitu sastojine i c) kao zaštitni rub; Jos pl. Ane, kotarski šumar „Oštećenje voluhara u hrastovoj sastojini“; Slavko Sulki „Poledica i njene posljedice na Krašu“ (početak prosinca u Općini Hreljin); Nadšumar Kraft „O biološkim podlogama za uzgoj sastojina“ (u šumarskoj struci uvijek je osnovica praksa – teorijom se ne mogu šumarska pitanja a priori riješiti, no ona ima zadaću ono što proizlazi iz prakse, znanstveno obrazložiti); Dragutin Hirc u nekoliko nastavaka piše „Iglasto drveće i grmlje hrvatske flore“; Prof. J. Partaš „Hrast u visokoj šumi“; F.X. Kesterčanek „Treba li nam uz akademiju u Zagrebu muzej šumarskog društva?“ Naravno, tu su tekstovi: „Šumsko i gospodarsko knjižtvo, Zakoni i normativne naredbe, Zapisnici sa sjednica Upravljujućeg odbora, Državni ispit za šumarsku struku, Dražbe drvnih proizvoda (dakle prije 120 godina to se rješavalo po tržišnim načelima, a danas politika određuje cijene i puni džepove privatnika pod izlikom da čuva posebice male pilanare i potiče visoko finaliziranu (vidimo li je?) proizvodnju proizvoda iz drva, koja osigurava veće zapošljavanje?), Različite vesti“ i dr.

Naposljetku slijedi „Naredba kr. hrv.-dalm. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove i za bogoštovje i nastavu od. 7. listopada 1898. br. 66102., kojom se izdaje naukovni i ispitni red za slušatelje šumarstva na mudrošlovnom fakultetu kr. sveučilišta Franjo Josip I. u Zagrebu“, sa satnicom predavanja, načinom polaganja ispita i dr. Godište završava s popisom članova („začasnih, utemeljiteljnih, podupirućih te članova I. i II. razreda“).

Uredništvo